

**Ομιλία κ. Φωκίωνα Καραβία
Διευθύνοντος Συμβούλου**

**3rd International Conference
Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος**

**Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος
Πέμπτη 9 Μαΐου 2019**

Βρισκόμαστε σε μια συγκυρία που μας επιτρέπει ορισμένες θετικές επισημάνσεις για την κατάσταση και την πορεία της ελληνικής οικονομίας. Παρά το γεγονός ότι σε λίγες μέρες έχουμε εκλογές η συμπεριφορά της αγοράς, αλλά και οι εκτιμήσεις των αναλυτών και των ξένων οίκων αποτυπώνουν λιγότερο μια φάση πιθανής αβεβαιότητας και περισσότερο μια εικόνα θετικών προσδοκιών. Είναι μια πολύ διαφορετική κατάσταση από αυτήν στην οποία βρισκόμασταν μέχρι πριν από λίγα χρόνια και, ίσως επειδή ζήσαμε το πρόβλημα και ζούμε ακόμη τις επιπτώσεις του, δεν είναι εύκολο να εκτιμήσουμε στην πληρότητά της τη σημασία και την απόσταση που έχει διανύσει η χώρα μας.

Η μακροοικονομική κατάσταση έχει σταθεροποιηθεί, κάτι που φαίνεται στις αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων. Η δημοσιονομική πολιτική έχει πλήρως προσαρμοστεί ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι όλα τα προβλήματα έχουν λυθεί.

Αν στο εσωτερικό η εικόνα βαίνει βελτιούμενη, το εξωτερικό περιβάλλον γίνεται πιο απαιτητικό. Παρά τη συνεχιζόμενη υποβοηθητική πολιτική της ΕΚΤ, η ανάπτυξη στην Ευρώπη παραμένει αναιμική και η Ευρώπη είναι, εκτός όλων των άλλων, και η βασική αγορά για τις ελληνικές επιχειρήσεις και τα ελληνικά προϊόντα. Αντίστοιχα, οι εκτιμήσεις για την ανάπτυξη και στην Ελλάδα δεν ενθουσιάζουν. Η ανάπτυξη θα είναι θετική βέβαια, αλλά μακριά από τους ρυθμούς εκείνους που χρειάζεται η χώρα για να επανέλθει στο οικονομικό και παραγωγικό επίπεδο που είχε κατακτήσει πριν από

την κρίση. Η ανάπτυξη απαιτεί κεφάλαια. Το τμήμα οικονομικών μελετών της Eurobank έχει επισημάνει ότι απαιτείται αύξηση των καθαρών επενδύσεων κατά €76,5 δις (σε τιμές 2010) απλώς και μόνο για να επανέλθει το κεφαλαιουχικό απόθεμα στα επίπεδα του 2010. Τα κεφάλαια έχουν συγκεκριμένες πηγές προέλευσης. Είναι φανερό πως οι βασικοί πόροι δεν μπορούν, για αντικειμενικούς λόγους, να είναι δημόσιοι, παρά το γεγονός ότι και οι δημόσιες επενδύσεις πρέπει να ενισχυθούν. Η κύρια πηγή χρηματοδότησης των απαιτούμενων επενδύσεων θα είναι τα ιδιωτικά κεφάλαια. Εγχώρια και ξένα. Κυρίως, όμως, θα πρέπει να προσελκύσουμε άμεσες ξένες επενδύσεις γιατί η συγκυρία ευνοεί και δεν υπάρχει καμία εγγύηση ότι το παράθυρο ευκαιρίας θα διαρκέσει αν εμείς καθυστερήσουμε. Σήμερα στις διεθνείς αγορές υπάρχει πρώτον πλεονάζουσα ρευστότητα και δεύτερον εξαιρετικά χαμηλές αποδόσεις. Αυτό σημαίνει ότι οι επενδυτές έχουν κεφάλαια και αναζητούν τοποθετήσεις με καλύτερη απόδοση και είναι διατεθειμένοι να αναλάβουν ένα κάπως μεγαλύτερο ρίσκο. Η Ελλάδα, με σταθερές πια προοπτικές, χαμηλότερο και ραγδαία μειούμενο κίνδυνο χώρας και πλήθος επενδυτικών ευκαιριών, μπορεί να αντλήσει σημαντικά κεφάλαια.

Τι ζητούν οι επενδυτές για να έρθουν; Δεν είναι καινούργιο, ούτε πρωτότυπο – νομίζω ότι έχει γίνει πια κοινό κτήμα, τρία πράγματα, με σειρά σπουδαιότητας: πρώτον, ελάφρυνση των διαδικασιών και διευκόλυνση της αδειοδότησης, ιδιαίτερα για επενδύσεις μεγάλης κλίμακας, δεύτερον, επιτάχυνση του χρόνου απονομής της δικαιοσύνης, και τρίτον, ελκυστικό αλλά κυρίως σταθερό φορολογικό σύστημα. Και ασφαλώς κεντρικό ρόλο στην διαμόρφωση μιας

αναπτυξιακής δυναμικής παίζει το τραπεζικό σύστημα. Σήμερα, οι ελληνικές τράπεζες βρίσκονται σε πολύ καλύτερη θέση από ό,τι σε οποιαδήποτε άλλη περίοδο από την έναρξη της κρίσης. Ενδεικτικά αναφέρω ότι διατηρούν κεφαλαιακή επάρκεια πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, μηδένισαν την εξάρτησή τους από τον ΕΛΑ, μείωσαν το απόθεμα ΝΡΕ πετυχαίνοντας όλους τους στόχους που είχαν τεθεί σε συνεργασία με τις ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές και στηρίζουν την πραγματική οικονομία καθώς τους πρώτους τρεις μήνες του έτους έχουμε θετικό ρυθμό πιστωτικής επέκτασης προς τις επιχειρήσεις (μετά από προσαρμογές για διαγραφή δανείων).

Το πρόβλημα των ΝΡΕs παραμένει υπαρκτό και αποτελεί το κλειδί για την πλήρη εξομάλυνση της λειτουργίας των τραπεζών. Είναι σημαντικό ότι υπάρχουν αρκετές πρωτοβουλίες και σχέδια που θα διευκολύνουν την περαιτέρω αντιμετώπισή του:

Πρώτον, πιστεύω ότι άμεσα θα έχουμε την έγκριση για το APS, που θα διευκολύνει τιτλοποιήσεις ΝΡΕs.

Δεύτερον, το πλάνο της ΤτΕ μπορεί άμεσα να υποβληθεί στις Ευρωπαϊκές Αρχές για τις παρατηρήσεις τους και την έγκρισή τους.

Τρίτον, ο νέος νόμος για τα μη εξυπηρετούμενα στεγαστικά τίθεται σε εφαρμογή τις επόμενες εβδομάδες και μέσω της τυποποιημένης αναδιάρθρωσης που περιλαμβάνει και κούρεμα του υπολοίπου του δανείου, είτε είναι σε ευρώ ή σε άλλο νόμισμα συν την επιδότηση του Δημοσίου δίνει λύση σε πολλά νοικοκυριά.

Τέλος, όπως γνωρίζετε, η Eurobank έχει παρουσιάσει και εφαρμόζει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο που θα μας επιτρέψει να μειώσουμε το δείκτη NPE κάτω από το 16% έως το τέλος του χρόνου και να φτάσουμε σε μονοψήφια επίπεδα, δηλαδή στην ευρωπαϊκή κανονικότητα, μέχρι το τέλος του 2021, διατηρώντας ισχυρή κεφαλαιακή βάση με στόχο απόδοση ιδίων κεφαλαίων άνω του 10%, στην περιοχή δηλαδή που στοχεύουν και οι μεγάλες ευρωπαϊκές τράπεζες. Ήδη αυτές τις μέρες ολοκληρώνεται η συγχώνευση με την Grivalia και εισάγονται οι νέες μετοχές στο Χρηματιστήριο, ενώ ταυτόχρονα προχωρούμε τη διαδικασία για δύο τιτλοποιήσεις μη εξυπηρετούμενων δανείων συνολικού ύψους κοντά στα 10 δισεκατομμύρια ευρώ για την εξυγίανση του ισολογισμού μας. Το πλάνο που έχουμε παρουσιάσει είναι σχεδιασμένο ώστε να είναι συμβατό με όλους τους παραπάνω σχεδιασμούς. Παρέχει τη δυνατότητα συνδυασμού του, είτε εναλλακτικά είτε σωρευτικά, τόσο με το APS όσο και με το σχέδιο της ΤτΕ.

Κλείνοντας θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι ο στόχος όλων των σχεδιασμών είναι να επιτρέψουν στις τράπεζες να εστιάσουν και πάλι το συντομότερο με όλες τις δυνάμεις τους στο βασικό τους σκοπό, δηλαδή την απρόσκοπτη χρηματοδότηση των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, και να στηρίξουν έτσι την σταθερή και βιώσιμη επιστροφή της οικονομίας σε θετικούς ρυθμούς μεγέθυνσης.